UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

to, qui tenebuntur præſtare legata facta in teſtamento,quæ remanent ſalua,nō obſtante liberorū præteritione. d.authen.ex cauſa , vt declarat Bart.ibi in ultimis verbis per tex.in l.poſthumus.§.fin.ff.de iniu.rup. irri.teſtā.& faciunt,q̄ habētur per Bar.in l.j.C.de poſthu.heredi.inſtituen.& iſtud ſequitur Bart.in d.l.j.in 2. colū.verſic. 5.quod demonſtrat verū eſſe optimis iuribus,& rationibus: ideò vlterius nō inſiſto,q̄a doctores magis cōmuniter hoc ſequuntur p̱ tex. in l. ex teſtamento.C.de fideicom.l.q̄ autē in prin.ff.ſi q̄s omiſſa cau.teſta.iuncta.l.ſi q̄s cum nullum in prin.ff. de iure codicillo.& in l.fin.C.quādo dies leg.ced.¶ Venio ad tertium principale,nunquid ipſi liberi præteriti,& qui ab inteſtato rupto teſtamento ſuccedere auo debent,& grauati, vt ſupra cenſentur virtute illius clauſulæ codicillaris hæreditatē reſtituere heredibus inſtitutis, ratione reſtitutionis poſſint aliq̄d de hæredita-
9 te detrahere: † & abſq; dubio ipſi legitimā debitā iure naturę detrahere poſſunt, q̄a in illa grauari ab auo nō poſſunt tacitè,nec expreſsè d.c.raynutius, & c.raynaldus ext.de teſta.l.quoniā in prioribus, l. ſcimus. §. cū autē,& ibi habetur.C.de inoffic.teſta.& hæc legitima eſt triēs eius,quod ab inteſtato ipſi liberi præteriti habere debuiſſent.authē.nouiſſimè , l.nup.C. de inof. teſt.& ſic dicitur tertia pars bonorū deducto ære alieno,l.Papinianus.§.quarta.ff.de inof.teſt.quę ſtatim ipſis liberis abſq; dilatione , & onere debetur d.l.quo-
10 niā in prioribus. † Nō autē Trebellianicā, quæ ratione reſtitutionis fideicōmiſſi vniuerſalis deducitur,d. c.raynutius cū ſim il.detrahere poſſint, & ſic duas legitimas? Quod de iure verū videtur,quoniā liberi p̄teriti ab inteſtato veniētes dicuntur rogati nepotibus inſtitutis reſtituere ſub conditione , ſi teſtamentū nō valeret, ergo duas legitimas deducere poterūt p̱ tex. in d.c.raynutius,& in d.c.raynaldus,& ibi glo.in verbo legitimā in fin.verb.& doctores omnes canoniſtę ibi,& glo.in l.quanquā.C.ad l.falc.doct.in ratione. §. quod vulgo.ff.ad trebellia.& ibi Alex.& in cōſil.142. & 171.in 2.volu.& in conſi.139.in j.volu. ¶ Contrariū tamē verius eſt in caſu occurrenti, quādo liberi p̄teriti,q̄bus de iure legitima iure naturæ eſt debita,dicuntur grauati reſtituere hæreditatē inſtitutis hæredibus ex clauſula codicillari,vt ſupra,nā ipſi ſolū de-
11 trahunt ſolam legitimam,& eſt ratio , † quia illa cōditio ſi non valet,in caſu,de quo agitur,eſt vera de p̄ſenti tempore teſtamenti , ratione enim præteritionis illico teſtamentū non valet, vnde nō habet poteſtatatē,nec vim cōditionis.l. cū ad præſens ff.ſi certū peta l.cū in ſecundo.ff.de iniuſto,rupto teſtamēto,& ſic eodē tēpore ſimul detraherentur,ꝙ eſt impoſſibile,q̄a duæ quartæ coinciderēt ad inuicē, vt not.in terminis noſtris cōſuluit Baldus in conſi. 234. in j. volū. circa fin.incipien.in Chriſti nomine amē ꝓponitur, quod do.Antonius , &c. & habetur in d.§.quod vulgo,& Bart.& Moderni in d.l.quāquā,& in d.c. raynutius. Nec aduerſatur tex.in c. ſi pater de teſta.in 6. & in d.c.raynutius,& in d.c.raynaldus,vbi ſimul duæ legitimæ detrahi poſſunt à filio grauato reſtituere, quā-
12 do fuit grauatus ſub conditione , † quia reſpondet, illa iura loqui,quando filij, ſeu liberi fuiſſent grauati reſtituere hæreditatē ſub vera conditione ſuſpenſiua de futuro; & ratio eſt,quia tūc diuerſo tēpore deberētur, legitima enim ſtatim nō expectato euentu cōditionis d.l.quoniā in prioribus,in d.l.ſcimus.§.cū autē. C.de inoffi.teſta. trebellianica autē tempore,quo cōditio fuerit poſtea adimpleta,quo tēpore reſtitutio fideicōmiſſi fieri debuit, cuius ratione ea detrahitur ēt à quolibet extraneo d.c.raynuti⁹,vbi caſus.& hæc ſufficiant quo ad tertiū dubiū.¶ Aggredior quartum, & vltimū, vtrū dos data Lucretiæ filiæ in dictā legitimā imputanda ſit iuxta l.quoniā nouella.C.de inoffi.
13 teſtā. † Et concluſiuè loquēdo,dico, ꝙ ſi nos loqu[...] legitima iure naturæ debita Lucretiæ filiæ p[...] abſq; dubio in illā dos data imputanda eſſet, & [...] dictæ Lucretiæ ex perſona matris vellent legi[...] trahere, nulli dubiū, q̄d in illā dotē matris imput[...] deberēt, vt ē caſus notabilis in d.l.qm̄ nouella,[...] Bar.Bal.& oēs,Bar.& alij in l.in quartā.ff.ad leg.falc. Aut nos loquimur de legitima detrahēda a nepot[...] ex ſua p̱ſona, vt q̄a ipſi immediatè auo ſuccederit,& tūc dos data ab auo matri ſuæ,q̄ auo p̄deceſſer,nō imputatur in legitimā nepotū ipſis deb[...] in bonis aui,ſi dos matris p̱uenit ad nepotes , vt [...] & iure hr̄ditatis mr̄næ,vel ex ſtatuti diſp[...] ex pacto,& ꝯ̄ctu, vt voluit Bart.in d.l.in quarta [...] colū.verſic.q̄ro de vna q̄ſtione , & in l. p[...] tima colu.verſi.itē ꝓdeſt ad aliud,Bald. in d.l.quoniā nouella, Ange.& Alex. in d. l.in quartam in [...] verſic.vnde contra deciſionem eorum &c. A[...] l.illud,& Alex.in l.illā.C.de colla. vbi latè hoc [...] nat in penul.colum. & concludit in caſu iſto , [...] tes,qui ex perſona ſua auo immediatè ſuccedun[t] pterea quia eorum mater auo prædeceſſerat, nō [...] ri dotē datā matri ſuæ ab auo in legitimā ſui [...] re , ſi ipſi tāquam hæredes matris dotem illius [...] runt;& iſtud etiam tenuit Bald. in d.l.illam,[...] munis opinio ſcribentium, vt affirmat Alex.in [...] lam. Vnde cū in terminis noſtris nepotes ex Lucre[...] tāquā hæredes matris ſucceſſerint in dote ma[...] ta ab auo,ſequitur , ꝙ ipſi in legitimā eis debi[...] bonis aui n̄ tenent maternā dotē imputare, ſed [...] illā detrahere poterunt lt̄imā debitā iure nāæ [...] nis aui per p̄dicta, & ita ex p̄dictis reſideo. Laus [...]

SVMMARIVM.

1 *Nepos ex filio hærede inſtitutio præteritus teſtamentum [...] ſi fortè filius teſtatori prædecebat , & ideò ipſe quoq; [...] tuendus, vel ſaltem ſubſtituendus, vt num.10.& 11.*

2 *Nepos ex filio natus tempore teſtamenti poſthu[mus] [...] quando per mortem filij ſuus hæres auo teſtatori [...] impropriè. num.15.*

3 *Subſtitutio facta alicui, quādocunq; decedat, vt vulgari [...] ſi is viuo teſtatore moriatur,& num.9.*

4 *A ſubſtitutione vulgari etiam comprahenſa in compendio[ſa] [...] ſtamentum vires aſſumere poteſt.*

5 *Nepos ex filio ſecundū conſiliū Galli, Sceuolæ, & legis [...] in ſuitate, & nō in hæreditate ſimpliciter ſubſtitui debet, [...] lius præteritione teſtamentū rumpi contingat: ſed in hæredita[...] te quoq; ſimpliciter ſatis eſſe demonſtratur.num. 13. [...] clara, vt num.14.*

6 *Nepotē, ſeu filiū debere inſtitui, vel exhæredari eſt de forma te[...] ſtamenti paterni, quæ verè. & propriè, & non per æquipolle[ntiam] adimpletur: ſed per ſubſtitutionem quoque vulgarē poſſe [...] pleri oſtenditur num.10.& 11.*

7 *Subſtitutus, & ſubſtitutio largè, & impropriè dicitur inſti[tutus] & inſtitutio.*

8 *Præteritus dicitur filius, vel nepos ſub conditione caſuali [...] teſtatiua inſtitutus: vel ſubſtitutus: Fallit, niſi viuo [...] la conditio eſſet purificata num.17.*

10 *Filium, aut nepotē neceſſariò inſtituendum pro conſeruatione te[...] ſtamenti ſubſtitui vulgariter, ſiue expreſſè, ſiue tacitè [...] larem , & compendioſam ſatis eſt, & q̄n hoc procedat.num.11.*

12 *Hæc verba voluit ipſo iure, vel ipſo facto peruenire ad [...] recta ſunt, directamq; diſpoſitionem important*

14 *Nepos naſciturus poſt teſtamētum viuo auo, & mortuo filio, & [...] nepos natus ante teſtamentum quoad inſtitutionem, & ſubſti[tu]tionem eorum differunt.*

15 *Poſthumus propriè, & impropriè quis ſit.*

16 *Subſtō directa p̱priè, & verè ē inſtō: ſec⁹ eſt in alijs ſubſtitu[...]*

18 *Filij poſiti in conditione regulariter nō ſunt vocati, nec in diſpoſi[...] tione*

dem poſiti. Fallit ex coniecturis, quarum aliquæ hic ponuntur,
& contrarium vide num. 30
æqualitas in dubio ſemper à teſtatore ſeruata præſumitur in-
ter filios, & deſcendentes.
Subſtitutio expreſſa omnem aliam, quæ tacitè ex verbis, vel ex
mente teſtatoris colligi poſſet, ceſſare facit.
Expreſſa hominis prouiſio tacitam etiam legis tollit.
Hæreditatis pars, ad quam nemo ex inſtitutione, vel ſubſtitutio-
ne admittitur, alijs inſtitutis, aut ſubſtitutis ēt inuitis accreſcit.
Ius accreſcendi ſolum inter ſuccedentes eodem iure, & non diuer
ſo locum habet.
Mens præſumpta teſtatoris ex diſpoſitis in teſtamento, & non
ex ijs, quæ extra ſunt, colligi debet.
28 Ius accreſcēdi ēt cōtra iuris regulas multū operaī, & n. 28
29 Per ius accreſcendi portio deficiens pluribus pro rata portio-
num, non autem æqualiter acquiritur.
Vocatus per ſubſtitutionem.
... magis ē, q magis, & prius, & nomine ꝓprio ē honoratus.
Coniunctus per ius accreſcendi quandoq; ex mente teſtatoris ſub
ſtituto præfertur.
29 Ius accreſcendi tranſit ad eos, ad quos tranſeunt portiones iure
ſubſtitutionis.

EPITOME.

FILIVS, aut nepos à primo gradu præteritus nō poteſt teſtamentū vitio præteritionis nullū dicere, ſi ſit iſte vulgariter, ſiue expreſsè, ſiue tacitè, & compendioſe ſubſtitutus, & ante mortem teſtatoris vulgaris ſubſtitutionis caſus euenerit.

Inſtitutis æqualiter à teſtatore Titio, & Sēpronio filijs, & nepotibus ex Caio alio filio ꝓmortuo, & Titio quocūq; decedēti, ſubſtitutis in portione ſua ꝓ dimidia Sēpronio, ſi viuat, aliàs ipſius Sēpronij filijs maſculis legitimis, & naturalib⁹, & ꝓ alia dimidia dictis nepotibus; Et Sēpronio ſi deceſſerit abſq; filijs maſculis legitimis, & naturalibus, cōpēdiosè ſub ſtitutis Titio altero filio pro dimidia, & pro alia dimi dia dictis nepotibus: mortuis ambob⁹ filijs viuo teſta tore, videlicet Titio ſine filijs, & Sēpronio cum filio, & poſt mortem teſtatoris ſuperuiuentibus dictis nepotibus, & filio dicti Semproni, quo modo, & ꝓ qua parte hæreditas illis debeatur, hic plenè agitur.

CONSILIVM XI.

DILIGENTER verbis teſtamēti Scipionis inſpectis, & viſo eleganti conſilio clariſſimi viri do. Ioannis Baptiſtæ olim diſcipuli mei honorandi, Quo ad primū dubiū, an Nicolaus nepos ex Carolo filio poſſit dici ꝑteritus, & eius ꝑteritione totū teſtamentū Scipionis dicatur ruptū: prima facie dicendū videtur illud ruptū eſſe ex prouiſione, videlicet legis velleiæ, † quæ voluit etiā nepotē natū ex filio hr̄de inſtituto inſtituēdū fore, ne præteritione, & agnatione ipſius nepotis, q per mortē ſui patris filij teſtatoris primū locū ſuitatis viuo auo teſtatore obtinere cœpit, teſtamentū aui rūpi poſſet, l. in l. poſthumorū. ff. de iniuſt. rupt. & irrit. teſtā. §. poſt humorū inſtit. de exhæred. liber. l. gallus. §. etiā ſi à parente, & ibi glo. Bar. Alex. & Moder. cōmuniter. ff. de lib. & poſthu. † nā & poſthumus dici pōt nepos ex filio, q nat⁹ erat tēpore teſtī, ſed effectus fuit hæres ſuus ipſi teſtatori ꝑ mortē filij, q viuo teſtatore deceſſit, & ibi glo. cōiter approbata in rubr. C. de inſti. & ſubſti. ſub cōd. fact. ſcriben. in rub. & in d. l. gallus in prin. de lib. & poſthu. Sed in caſu noſtro occurrēti Nicolaus nepos ex dicto Carolo filio teſtatoris ꝑ obitū Caroli ſui patris, q teſtatori ꝑdeceſſit, cœpit obtinere primū locum ſuitatis viuo auo, & poſt illius teſtamentum non reperitur inſtitutus, nec exhæredatus in teſtamēto aui, ergo dicitur ꝑteritus. §. j. & in d. §. poſthumorū

inſtitu. de exhæred. liber. & conſequenter illius præteritione teſtamentū Scipionis fuit nullum iuribus prææallegatis. ¶ Præterea & ſi ipſe Nicolaus dicatur in teſtamento vocatus per ſubſtitutionem factā Ioanni Babtiſtæ eius patruo in caſu, quo ille decederet
3 quandocunq; † quæ ſubſtitutio valuit vt vulgaris, qa Ioan. Baptiſta viuo teſtatore deceſſit, iuxta q̄ habētur per Bar. & ſcriben. in l. j. de vulg. & pupill. & per vulgarē quis dicitur teſtatori ſuccedere, vt inſtit. de vulg.
4 ſubſt. in prin. † & à vulgari, quæ etiā in compendioſa continetur, qualis eſt iſta, teſtamentū poteſt incipere habere vires, vt in l. 3. in fin. ff. de liber. & poſthu. Bar. in d. l. j. iūctis ijs, q̄ voluit Alex. in l. ſi pater impuberes.
5 ff. de vulg. & pupil. † tamen ex quo fuit hæc ſubſtitutio facta in hæreditate, & nō in ſuitate, Nicolaus nepos debet dici ꝑteritus l. ſi mater. §. fin. & ibi glo. Bar. & alij. ff. de vulg. & pupill. nā fuit Nicolaus ſubſtitut⁹ d. Io. Baptiſtæ ei⁹ patruo & ſicuti extraneo quo ad ſe, ergo in parte hæreditatis Ioā. Baptiſtæ, & non in ſuitate, qa ꝑ mediā perſonā Ioan. Baptiſtæ nō poterat Nicolaus effici ſuus hæres, ſed ꝑ mediā perſonā Caroli patris ſui; & ideo gallus, ſcęuola & lex velleia docuerunt ad euitandū ꝑteritionē, & illius vitium, ꝗ nepos ſubſtituatur filio hæredi inſtituto, & in poteſtate cōſtitutio, q primū locū ſuitatis viuo teſtatore obtinebat, ne ꝑteritione nepotis, vel ꝓnepotis, q viuo teſtatore poſt mortē filij hæredis inſtituti in ſuitate ſuccederet, rūpi poſſet teſtamentū, & propterea ꝑ teſtamētū factū ſm̄ conſilium galli, & ſuppletionis ſcæuolæ, extenſioniſq; legis velleiæ nepos, ſeu pronepos dicit̄ ſubſtitui in ſuitate, & nō in hæreditate ſimpliciter, vt in d. l. gallus in prin. & in §. j. & in §. nunc de lege, & in §. etiā ſi parente cū ſimil. d. l. poſthumorū, & habetur ꝑ Bar. in l. j. ff. de vulg. & pupill. ergo cū Nicolaus non fuerit ſubſtitut⁹ patri ſuo, & ſic in ſuitate, ſed patruo, & ſic in hæreditate, ſequit̄, ꝗ dicetur ꝑteritus, d. l. poſt
6 humorū. ¶ Tertio, † ꝗ filius, ſeu nepos debeat inſtitui, vel exhæredari, dicit̄ eſſe de forma teſtamēti paterni inſti. de exhæred. lib. l. inter cętera. ff. de lib. & poſth. forma autē à lege tradita debet verè, & ꝓpriè adimpleri, & nō ꝑ æqpollēs. l. qui hæredi. l. meuius. ff. de cond. & demōſtr. Alex. & alij in l. j. ff. de lib. & poſthu. habet
7 in c. cū dilecta ex̄ de reſcrip. † Sed ſubſtitutus improprię, & largè dicit̄ inſtitutus, & ſubſtitutio im ꝓpriè, & largè dicit̄ inſtitutio, vt in rub. C. de inſti. & ſubſti. ſub cōd. fact. habet̄ ꝑ ſcribē. poſt glo. & ibi Sozin. in rubr. ff. de vulg. & pupill. & aliàs ꝓ hoc allegaui plura iura in c. raynuti⁹ ex̄ de teſtā. ergo ad hoc, vt fili⁹, & nepos dicat̄ inſtitutus, & ſic non præteritus, ſatis non erit, ꝗ fuerit ſubſtitutus, alioquin dicet̄ ꝑteritus, cum nō reperiat̄ ēt exhęredat⁹. d. §. j. inſt. de exhæred. lib. ¶ Quarto Nicola⁹ nepos & ſi ratione ſubſtitutionis vulgaris cōprehēſæ in cōpendioſa poſſet dici inſtitutus, vt fuit de mente Alex. in l. inter circa fin. ff. de liber. & poſth. & in l. ſi pater impuberes. ff. de vulg. & pupill. tamen
8 † ex quo fuit inſtitutus ſub conditione caſuali, & nō poteſtatiua, videlicet ſi ipſe Io. Baptiſta deceſſerit, nō poteſt dici ad validitatem teſtamenti inſtitutus ſimpliciter, ſed inſtitutus ſub cōditione non poteſtatiua, quo caſu ipſe haberi debet pro ꝑterito, & rumpi debet teſtamentū, cauſaq; teſtati reduci ad cauſam inteſtati l. ſuus quoq; l. apud Iulianum, l. iam dubitari ff. de hæred. inſtit. l. fin. de conditio. inſti. & l. Lucius ff. de cond. & demonſtr. ¶ Sed tamē his minimè aduerſantibus, ꝓut rectè cōſideranti non obſtant, cōtrariā ſententiā puto veriorem, ꝗ Nicolaus non dicatur in teſtamento aui Scipionis ꝑteritus, & ſic teſtamentū nō patiatur vitiū ꝑteritionis: negari enim non pōt, quin ipſe Nicolaus fuerit vulgariter ſubſtitutus vnà cū Frāciſco, & Cæſare ſuis patruelibus ipſi do. Io. Bap. filio,

& hæ-

& hæredi dicti teſtatoris in caſu, quo do. Io. Baptiſta q̄
docunq; decederet, ſupſtite dicto Nicolao, vt in teſtō
9 continetur, † cuius ſubſtitutionis caſus vulgaris eue
nit, quia Io. Baptiſta deceſſit viuo teſtatore: quo fit, vt
ſubſtitutio valuerit, vt vulgaris, vt in l. centurio, & ibi
Bar. ff. de vulg. & pupill. l. p̄cibus. C. de impub. & ibi cō
muniter legit. e, Ioā. de Imo. & alij in c. raynutius in
10 materia cōpendioſæ extra de teſtā. † Et ad hoc, vt ſal
uetur teſtamentū à vitio p̄teritionis, ſatis eſt, ꝙ filius,
aut nepos, q ex neceſſitate pro cōſeruatione teſtamē
ti erat inſtituēdus, fuerit ſaltē ſubſtitutus vulgariter,
quoniā à vulgari ſubſtitutione facta de nepote, ſeu de
eo, qui neceſſario debet inſtitui, vel exheredari, inci-
pere pōt teſtamentū, & illius validitas, etiā ꝙ ille à pri
mo gradu fuerit præteritus, dūmodo ſubſtitutionis
cōditio viuo teſtatore fuerit purificata, prout in caſu
noſtro purificata fuit, q̃a Io. Baptiſta p̄deceſſit viuo te
ſtatore, & ſic eius portio effecta fuit caduca, & viuo te
ſtatore cœpit deferri ſubſtitutis ex vulgari, vt in l. vni-
ca. §. ꝓ ſecūdo. C. de caduc. toll. Bart. & alij in l. 1. ff. de
vulg. & pupil. & ad p̄dicta optimus eſt tex. in l. 3. in fi. ff.
de lib. & poſth. & ē tex. not. & ſingularis, quē in termi-
nis noſtris allegāt Io. de Imo. & alij in l. ſi pater filiū. ff.
de vulg. & pup. vbi is, q debet inſtitui, aut exheredari,
ſi fuerit p̄teritus à primo gradu, & in ſcđo vulgariter
ſubſtitut⁹, cōſeruat teſtamentū, q̃a incipit habere vi-
res à ſcđo gradu ſubſtitutionis vulgaris expreſſæ, vt
ibi: Idē videt. quādo inciperet à ſecūdo gradu vulga-
ris ſubſtitutionis tacitè cōprehenſæ in pupillari, vt eſt
de mēte Bar. in l. j. ff. de vulga. & pupill. & in d. l. ſi pater
filiū impuberē, & in l. lex cornelia eod. tit. ergo magis
ſi ab expreſſa, per q̄ immediate ſubſtitutus dicit ſuc-
cedere patri, vt inſtit. de vulg. ſubſt. in prin. Bar. in d. l. j.
Idē dicendū eſt etiā, quando filius, vel nepos, qui eſſet
p̄teritus, eſſet ſubſtitutus cōpēdiosè filijs inſtitutis, &
eueniſſet caſus ſubſtitutionis vulgaris cōprehēſæ ver
bis generalibus, vt cōcludit Alex. in d. l. ſi pater impu-
beres. ff. de vulg. & pupill. q dicit ſe ita conſuluiſſe, ēt
ꝙ ſubſtitutio cōpendioſa facta eſſet per verbū ſubſti-
tuo importat idē, quod inſtituo ēt quo ad effectū, vt
ſubſtitutus nō dicat p̄teritus, ſed inſtitutus ꝓ validita
te teſti, iuxta tex. in §. aliud quoq; capitulū in auth. vt
cū de appell. cognoſc. ¶ Preterea Alex. in l. inter cæte
ra circa fi. ff. de lib. & poſthu. q̄rit in terminis noſtris,
an ſufficiat ꝓ validitate teſti paterni, ꝙ pater filio, vel
nepoti nō aliter in primo gradu inſtituto, ſed p̄terito
aliq̄d relinquat iure ſubſtitutionis. Reſpōdet Alex. ꝙ
ſic ꝑ ea, q̄ voluit gl. per illū tex. in d. l. ſi pater filium, q̄
glo. reputat not. & ſingul. Imo. ibi; quia validitas teſta
mēti incipit, ſeu incipere poteſt à vulgari ſubſtitutio-
ne. Quinimmo ſi filius, aut nepos eſſet ſolū pupillari-
ter ſubſtitutus, q̄ ſubſtitutio cōtinet ſub ſe tacitā vul-
garē. l. nā hoc iure in prin. ff. de vulg. & pupil. tūc ſi eue
niſſet caſus tacitę vulgaris, ex illa ſola tacita vulgari ɔ
ſeruaret teſtm̄ à vitio p̄teritionis ſm̄ intellectū Bar. &
11 Iac. de Are. in d. l. ſi pater filium: † Et p̄dicta vera ſunt,
quādo viuo teſtatore ɔditio ſubſtitutionis eſſet puri-
ficata per illū tex. & ꝓut in caſu occurenti purificata
fuit: & pro dicto illius glo. in d. l. ſi pater filiū Alexā. in
d. l. inter cætera allegat. l. ſi filius ſubſtituatur. ff. de hæ-
red. inſtit. q tex. non eſt alibi ſecundū Bald. & ibi: & ve
rè ille nō poſſet melius facere: ſimilis tex. eſt in l. ex fa-
cto §. lucius. ff. de vulg. & pupil. vbi Alex. illū ad hoc
extollit dicēs, ꝙ talis ſubſtitutio dicet ſatisfacere for-
mæ d. l. inter cætera, ac etiā d. §. aliud quoq; capitulū.
Ex quibus conſtat hanc opinionē eſſe veriorē, & ma-
gis cōmunem, ꝙ ſi filius, aut nepos p̄teritus à primo
gradu fuerit vulgariter ſubſtitutus, ſiue illa ſubſtitu-
tio vulgaris expreſſa fuerit, ſiue tacita, ſiue comprehē
ſa in cōpendioſa, teſtamentum ſubſtinetur, & ſaluat

à vitio præterionis: & ab hac ſentētia nō recedit [illegible]
ma. in conſi. 516. quāuis hoc admittere nō videat[illegible]
ſubſtituto pupillariter. ¶ Nō obſtāt primo loco [illegible]
gata ꝓ parte contraria, quæ licet ex p̄miſſis ꝓ [illegible]
parte videātur ſublata, tamē ſpecialiter reſpōdē[illegible]
dico primū nō repugnare, ꝓpterea ꝙ cum Nicola[illegible]
nepos per illa verba in teſtamento appoſita videli[illegible]
& dicto do. Ioan. Baptiſta quandocunq; decedēte [illegible]
luit portionē ſuam ipſo iure peruenire ad eundē Ca-
rolū pro dimidia, ſi ſuperuixerit, aliàs eo mortuo ad
ipſius Caroli filios maſculos legitimos & naturales,
fuerit vocatus tanquam vulgariter ſub[illegible]
Nicolaus fuit fili⁹ Caroli, & euenit caſus [illegible]
prædeceſſit teſtatori ſuperſtite Nicolao [illegible]
gari ſaltem in compendioſa comprehenſa [illegible]
laus fuit vocatus, vt declaratū fuit ſupra [illegible]
potuit, dici præteritus, ſed vocatus, & tanquam [illegible]
tutus in teſtamēto aui taliter, ꝙ dicit adimpleta [illegible]
ma l. inter cętera. ff. de lib. & poſth. & §. aliud quoq; ca-
pitulū, in authen. vt cū de appel. cognoſc. & cōſeq[illegible]
ter agnatione Nicolai poſthumi nō pōt dici ruptu[illegible]
teſtamentū, per ea, quæ dicta ſunt, quæ aliter nō re[illegible]
12 ro. † Noto etiā illa verba teſtamenti, voluit portio-
nē ſuā ipſo iure ꝑuenire ad Carolū, aliàs eo mortuo
ad ipſius Caroli filios, nā ea ſunt verba directa, & im-
portant ꝙ per ſe, & nō per manū alterius filius Caroli
capere poſſit, ꝓut important verba ipſo facto, & [illegible]
eiuſdē ſignificati, vt per Bar. & Alex. in l. j. ff. de his q[illegible]
not. infam. & conſequenter infertur, ꝙ Nicolaus [illegible]
Caroli directo fuit vocatus ad partē hæreditatis [illegible]
13 per ſubſtitutionē directā. Pręterea † quamuis quo[illegible]
hoc, vt ſatisfactū ſit conſilio galli, & legis velleia-
te ſit neceſſè, vt nepos ex filio ſit ſubſtitutus in [illegible]
te, iuxta q̄ habent in d. l. gallus, & in d. l. ſi mater in [illegible]
cū glo. & ibi doct. tñ quoad effectū, vt nepos, vel filius
dicatur directo vocatus, & nō p̄teritus, ſufficit [illegible]
ſtinendo teſtamentū, & ne p̄teritione rūpatur [illegible]
rit ſubſtitutus etiā ſolū in hæreditate, vt quia [illegible]
mo gradu eſſet inſtitutus extraneus, & in [illegible]
ſet ꝑ ſubſtitutionē vocatus filius, vel nepos [illegible]
non pōt dici in ſuitate ſubſtitutus, ex quo [illegible]
& nō ſuo ſubſtitutus, vt ꝓbat ex text. in d. l. ex facto §.
lucius, & ibi Alex. ff. de vulg. & pupill. & ēt in d. l. inter
cætera circa fin. nec nō in d. l. ſi pater filiū, & ē bonus
tex. in l. ſi filius ſubſtituat. ff. de hęre. inſt. Vel poſſet di-
14 ci, † ꝙ nepos naſcitur⁹, ſeu q naſci poſſet viuo aui te-
ſtatore poſt eius teſtm̄, & poſt mortē filij inſtituti, [illegible]
debet inſtitui, ne rūpatur teſtm̄, ſm̄ conſiliū galli de-
bet ſubſtitui filio inſtituto in ſuitate, vt in d. l. gallus, &
in d. l. ſi mater in fin. cum glo. ſed nepos, qui natus fuit
ante teſtamentum aui, ad hoc, vt teſtamentum ſalue-
tur à præteritionis vitio, poteſt ſubſtitui ſolùm in hæ-
reditate, puta extraneo inſtituto, vel filio aui teſtato-
ris patruo ipſius nepotis, vt colligitur ex ijs, quę di-
ſunt ex mente Alex. & aliorum communiter, in l.
inter cętera, & in d. l. ex facto, & in d. l. ſi pater filiū.
15 Et ratio diuerſitatis eſſe poteſt: † quia primo caſu [illegible]
le dicititur verè poſthumus, qui naſcitur poſt [illegible]
patris, ſecūdo caſu impropriè dicitur poſthumus ne-
pos, q erat natus tempore teſtamenti aui, vt habetur
in rub. C. de poſthu. hęred. inſtitu. & ꝓ hac differentia
inter poſthumū naſciturū, & iā natum tempore teſta-
menti facit id, quod habetur ꝑ Alex. in l. ſi pater in p[illegible]
col. C. de inſtitu. & ſubſtitu. ſub. cōd. fac. & in l. 3. in fi.
ff. de liber. & poſth. ¶ Nō obſtat tertiū motiuū, q de
forma teſtamenti requiritur, filiū ſiue nepotē inſtitui
&c. ſed ſubſtitutio nō ē ꝓpriè inſtitutio, ergo ſic ſub[illegible]
tuendo nō dicitur forma adimpleri &c. Quia reſpō[illegible]
detur formā requirētē Inſtitutionem adimpleri p[illegible]
ſubſtitutionem directam, & ſic per vulgarē ſiue ex-
preſſam,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

preſſam, ſiue tacitā, adeò ꝙ ſubſtitutus directè tanquā inſtitutus non poteſt rūpere teſtamentū tāquam præteritus, quia per directā ſubſtitutionē dicitur ſatisfactū ... d.l. inter cætera, & d. §. aliud quoq; capitulū, ac ... §. j. inſt. de exhæred. liber, † & ideo dū dubitāt do ... poſt glo. in rubr. ff. de vulg. & pupill. an ſubſtitutio ... propriè inſtitutio, dicere ſolitus ſum in c. raynutius ... teſta. in prin. materiæ ſubſtitutionū, ꝙ ſubſtitutio directa propriè, & verè dicitur inſtitutio, quia per ... directò ſuccedit in hæreditate. l. cohæredi. §. ... ff. de vulg. & pup. ſed ſubſtitutio, quæ fit in fideicōmiſsis, & legatis, & donationibus, nō dicitur ꝓpriè inſtitutio, quia inſtitutio aduerſatur fideicōmiſsis. ... verbis ciuilib⁹. ff. de vulg. & pupi. l. his verbis in prin. ... hæredibus inſt. cū glo. & ibi doct. ¶ Nō obſtat vl ... ꝙ Nicolaus filius Caroli fuit vocatus ꝑ ... inſtitutionē ſub cōditione nō poteſtatiua, videlicet, ... Carolus pater ſuus præmortuus eſſet d. Io. Bapt. Itē ... ſub cōditione, ſi ipſe d. Io. Bapt. deceſſerit, ergo debuit ... dici præteritus, arg. l. ſuus quoque. l. iā dubitari. ff. de hæred. inſt. & in l. ſi pater C. de inſti. & ſubſt. ſub. cōd. fact.

17 Quia pro reſpōſione dicendū eſt, † ꝙ quandocunq; filius, vel nepos iam natus inſtituēdus fuit inſtitutus ſub conditione non poteſtatiua, quæ fuerit purificata viuente teſtatore, illa nihil operatur ad inualidādū teſtamētum, nec debet eſſe in conſideratione ad faciēdū filium, vel nepotē dici præteritū, vt voluit Ang. in d. l. ſi pater, quē ſequitur Alex. ibi in pen. col. maximè, quādo veniētes ab inteſtato fuiſſent ſubſtituti, ꝓut in caſu noſtro, & comprobat tex. in d. l. ſi pater filiū impuberē. ff. de vulg. & pupill. ¶ Circa aliud dubiū, ſtante cōcluſione ſupradicta, ꝙ Nicolaus dicatur directò, & ex ſubſtitutione vocatus ad dimidiā portionis, in qua fuit Io. Bapt. inſtitutus, & teſtamentū nō ſit nullū ob vitiū præteritionis, pro qua parte hæreditatis Scipionis in eſſe Franciſcus, & Cæſar fratres dicātur vocati, & quā partem hæreditatis ipſe Nicolaus in effectu habere poſſit, & an portio Caroli, quæ effecta fuit caduca, ꝓpterea quia ipſe prædeceſsit teſtatori, & nullus potuit ad eam portionē admitti ex eo, ꝙ cōditio ſubſtitutionis defecit, ex quo deceſsit cū liberis, in totū dicat accreuiſſe Nicolao filio ſuo, an verò pro parte, an vero in totum dicatur accreuiſſe Franciſco, & Cæſari hæredibus pro parte inſtitutis, an pro parte, & pro qua parte, in primis dicendum eſt, ꝙ Franciſcus, & Cæſar ex capite inſtitutionis habere debent trientē, hoc eſt vncias quatuor, in quibus fuerunt hæredes inſtituti, & ſic in tertia parte totius hæreditatis: Item ex capite ſubſtitutionis factæ Io. Bapt. qui ſimiliter fuerat in tertia parte totius hæreditatis inſtitutus, ipſi habere debent ſextantem, hoc eſt duas vncias, & ſic ſex vncias in totū: Nicolaus verò, q non reperitur in aliquo inſtitutus, ſed ſolū ſubſtitutus Io. Bapt. in dimidia portionis illius, & ſic in effectu in ſextante, habere debet ſolū ſextantē, hoc ē duas vncias: ſed adhuc ſupereſt portio, in qua Carolus fuit inſtitutus, in qua nullus admitti potuit ex ſubſtitutione, quia illius conditio defecit, vtrum hæc portio, quæ eſt tertia pars totius hæreditatis, accreſcat Franciſco, & Cæſari tantū, an ſoli Nicolao, an verò omnibus, & ꝓ qbus partibus: In qua difficultate ſatis quidē dubito, & ꝓpter cōflictū rationum poſſem dicere, ſoluat Apollo: tamen, vt meam in ambiguitate ꝓferā ſententiā, cōſidero dici poſſe quatuor modis infra dicēdis, primo, ꝙ tota portio, in qua fuit inſtitutus Carolus, q̄ capit trientem, hoc eſt quatuor vncias totius hæreditatis, ſpectare debeat ad Nicolaū filiū Caroli, ad quā ipſe videtur vocatus ex verbis teſtatoris dicētis, & è conuerſo, ſi dictus Carolus decederet abſq; filijs maſculis legitimis, & naturalibus, tunc, & eo caſu &c. nam euenit caſus, ꝙ ipſe Carolus deceſsit cum Nicolao eius filio legitimo, & naturali, qui per illa verba decederet abſq; filijs &c. cenſetur inuitatus, & vocatus in locum Caroli patris ſui, † quoniam licet ea conditio, ſi deceſſerit ſine liberis non ſoleat diſponere, nec ex illis verbis etiam filius, per quem dicitur conditio deficere, poſsit dici vocatus, vt eſt glo. ab omnibus docto. canonizata in l. Lucius la 2. ff. de hæred. inſtit. l. hæredes mei. §. cum ita. ff. ad Trebell. l. ex facto §. ex facto. ff. eod. tit. vbi Alexan. innumerabiles docto. refert, qui ſequuti fuerunt hanc opinionem, & quamuis aliquos etiam referat tenentes contrarium, quando teſtamentum, & verba illa prolata eſſent à teſtatore inter liberos, & deſcendentes, attamen ipſe vult in deſcendentibus idem fore, quod in extraneis, & reſpondet aliquibus, nam verba conditionalia ſuſpendunt, non autem diſponunt, nec includunt. l. ſi quis ſub conditione. ff. ſi quis omiſſa cauſa teſtam. cum ſimilib. & de hoc articulo ad ſaturitatē infinita cumulat Andr. Barb. in repeti. l. cum acutiſsimi. C. de fideicom. & etiam pleniſsimè inſignis præceptor meus Sozinus in l. cum auus circa fin. commenti. ff. de cond. & demonſtr. Tamen hęc concluſio communis multis modis limitatur per ſcriben. vt refert Alex. in d. §. ex facto, & dominus meus in d. l. cum auus, & inter alios modos limitatur ſecundum Sozinum præceptorem meum, quando ex pluribus coniecturis poſſet colligi mens teſtatoris, ꝙ ipſe vellet per illa verba etiam vocare liberos poſitos in conditione, quo modo inquit poſſe ſaluari opinionem illorum, qui tenent cōtra communem, & difficultatem ſolum verſari in cognoſcendo, quæ dicantur ſufficientes coniecturæ: At in caſu occurrenti quam plures videntur concurrere, Prima, quia non eſt veriſimile, ꝙ ad portionem Caroli, teſtator voluerit præferre alios etiam deſcendentes ſuos filio ipſius Caroli, cum iſto caſu magis attendi debeat ꝓximitas Caroli grauati, quàm ipſius teſtatoris, argum. eorum, quæ notabiliter voluit ex mente doct. communiter præceptor meus in l. ſi cognatis circa fin. ff. de reb. dub. Et ideo ſicut teſtator in portione ipſius Caroli prædilexit alijs ſuis deſcendentibus ipſum Carolum, ita & etiam filios Caroli, quia auus cenſetur diligere nepotes propter filios. l. dedit dotem. ff. de collat. bon. & hoc arg. in ſimili vtitur Sozi. in d. l. cum auus, in col. 62. in alio tamen articulo: Non enim eſt veriſimile, ꝙ auus voluerit in ſucceſsione Caroli præferre extraneos Caroli propriè ſucceſsioni ipſius. d. l. cum acutiſsimi cum ſimil. Præterea ſi teſtator de hoc caſu fuiſſet interrogatus, certè reſpondiſſet, ꝙ Nicolaus nepos in portione patris ſui cæteris præferri deberet, arg. not. per gl. in l. tale pactum. §. qui prouocauit. ff. de pac. l. ſi ita ſcriptum l. titius. §. lucius. ff. de lib. & poſth. Et hoc colligitur ex alijs diſpoſitis in teſtamēto, quia in locum Antonij filij ſui, & ad eius portionem vocauit filios Antonij, & nō alios, ergo idē videtur voluiſſe filios Caroli eſſe præferendos alijs in portione ipſius Caroli, nā ex præcedentibus ſequentia declarantur, maximè ad euitandam præteritionem. l. ſi ſeruus plurium in fi. cū ibi not. ff. de leg. j. & in l. fi. C. de poſth. hæred. inſt. vbi verba improprianntur ad euitandam præteritionem. Adeſt alia coniectura, ꝙ Nicolaus dicatur vocatus ꝑ illa verba ſine liberis, quoniā teſtator dixit, ſi deceſſerit ſine liberis maſculis, quo caſu fauore maſculinitatis filij cōprehēſi ſub illis verbis dicūtur vocati, vt voluit Dec. in cōſi. 270. do. Rayna. in 2. vol. in verſi. venio ad fin; & reaſsūpſit idē in l. j. in 5. col. C. de pac. fret⁹ ſolū auctoritate inſignis do. vltramōtani Guidonis Papę in ſuis q̄ſt. in q. 184. Adeſſe dicitēt alia cōiectura, quia teſtator inter ipſos liberos deſcēdit ad plures gradus

18 [margin number beside "roli patris ſui, † quoniam"]

ſubſtitutionū, quo caſu per illa verba ſine liberis dicū
tur liberi vocati, vt voluit Petr.de Anch.in conſ.73.
aliàs 70.incip. contra Philippū &c. per rationem d.l.
cū acutiſsimi. Concurrit etiam coniectura, arguendo
à fortiori, teſtator enim filios Caroli, & ſic Nicolaū
in caſu, quo non extaret Carolus, vocauit in locum
domini Io.Baptiſtę eius patrui, ergo à fortiori dicen
dum eſt, illum voluiſſe vocare ad portionem Caroli
eius patris, quæ magis debita eſt ipſi Nicolao, quàm
ſit portio patrui ſui, p rationem d. l. cum acutiſsimi.
Adeſt etiam coniectura æqualitatis ſeruandæ inter li
19 beros, & deſcendentes, † quā ſemper in dubio præſu
mitur teſtatorem voluiſſe ſeruare etiam interpretan
do, & impropriando verba l.cum pater.§. pater pluri
bus.ff.de lega.2.l.vt liberis, vbi Bal.& alij. C. de colla-
tio.l.fin.C.com.vtriuſq; iudic.cum ſimil. Sed ſi ad por
tionem Caroli cenſerentur vocati Franciſcus, & Cæ-
ſar patrueles, & non ipſe Nicolaus filius, conſtaret de
maxima inæqualitate, quia Franciſcus, & Cęſar habe-
rent decem vncias, Nicolaus verò duas ꝙ certè ini-
quum videretur, ergo &c. ¶ Secundo principaliter
dici poſſet, ꝙ Nicolaus ab illa portione ſit excluden-
dus, & ad eam ſolum admitti debeāt per ius accreſcē-
di Franciſcus, & Cæſar, quod quidem demonſtratur,
nam ad illam partem Caroli, ſi volumus loqui ſecun
dum regulas iuris communis, nullus poteſt admitti
ex capite inſtitutionis, quia in ea ſolùm fuit inſtitutus
Carolus, nec etiam ex capite alicuius ſubſtitutionis,
quia poſt mortē Caroli teſtator fecit expreſſam ſub-
ſtitutionē, videlicet cōpendioſam aptam comprehē-
dere plures expreſſas ſubſtitutiones, vulgarem, pupil-
larem, & fideicommiſſariam, arg.l.cēturio, & ibi Bar.
& alij.ff.de vulg.& pupill.l.precibus, & ibi omnes legi
ſtæ.C.de impub.c.raynutius, & in c. raynaldus, & ibi
canon.maximè Imol. extra de teſtam. & in c. ſi pater
20 eod. tit. in 6. † Et hęc ſubſtitutio expreſsè facta debet
facere ceſſare omnem aliam ſubſtitutionem, quæ ta-
citè ex verbis, vel ex præſumpta mente teſtatoris col-
ligi poſſet, quia expreſſum facit ceſſare tacitum, l.cū
ex filio.§.filio.ff.de vulg.& pupill.cum alijs pluribus,
21 quæ allegari poſſent: Nam † expreſſa prouiſio homi
nis facit ceſſare tacitam prouiſionem etiam legis.l.fi.
C.de pact.conuen.l.fin.C.ad exhiben.l.ſi cum dotem,
& ibi ſcrib.cum ſimil.ff.ſolu.matr. Et ideò in terminis
noſtris non eſt recurrendum ex multiiuga coniectu
ra teſtatoris ad tacitam, & pręſumptam diſpoſitionē,
& ſubſtitutionem tacitè factam de Nicolao virtute il
lorum verborum, ſi decederet ſine liberis, contra om
nes regulas iuris, cum ipſe teſtator, vt ſupra prouide-
rit expreſsè de perſonis ſubſtitutis quoad portionem
Caroli deficientem: Ex quibus concluditur, ꝙ in caſu
occurēti nullus potuit admitti ex ſubſtitutione, & ex
eius capite ad portionem Caroli, quæ per eius mor-
tem defecit, quia conditio appoſita ſubſtitutioni, ſeu
ſubſtitutionibus factis Carolo non fuit purificata, ſed
defecit, ex quo ipſe mortuus fuit cum liberis, & filijs
maſculis legitimis, & naturalibus, quæ cōditio etiam
deficit per ſuper exiſtentiam vnius filij tantum, quia
non dicitur decedere ſine liberis, qui vnicum filium
reliquit, vt in l.non eſt ſine liberis.ff.de verb.ſign.l.j.&
22 ibi glo.C. de conditio.inſer. † Cum ergo ad dictā por
tionem Caroli nullus poſsit admitti ex capite inſtitu-
tionis, nec ex capite ſubſtitutionis, ſequitur, ꝙ alij in-
ſtituti, vel ſubſtituti in alijs partibus hęreditatis debēt
aliqui ſaltem admitti ex iure accreſcēdi, ne cōtingat
teſtatorē decedere pro parte teſtatum, & pro parte in
teſtatū, quod iura nō patiuntur, l.ius noſtrū.ff. de reg.
iur. Et hac ratione etiā portio hęreditatis deficiēs alijs
etiam inuitis accreſcit.l.j.& 2.& ibi glo. & doct.l.ſi ſo
lus.ff.de acquir.hęred.cū ibi not.& habetur in l.vnica

C.quand.non peten. partes; admittētur aūt ſolùm[illegible]
23 ciſcus, & Cæſar fratres, excluſo Nicolao, tū q[illegible]
eos, qui diuerſo iure ſuccedunt, non habet locum[illegible]
accreſcendi, ſed ſolùm inter eos, qui eodem iu[illegible]
cantur.l.ſed cum patrono in prin.ff.de bono.[illegible]
generali, vbi eſt gl.magiſtralis, & approbata, Bald.[illegible]
vnica in 5.col.C.quan.nō peten.partes, & alij ibi. [illegible]
in l.re coniuncti.ff.de lega.3. Sed Carolus, & Fran[illegible]
ſcus, & Cæſar ſucceſſerunt eodem iure, videlicet inſti[illegible]
tutionis, & ſubſtōnis, quia oēs fuerunt inſtituti & ſub[illegible]
ſtituti; Nicolaus verò diuerſo iure, quia [illegible]
lùm ſubſtitutus, & nullo mō inſtitutus, [illegible]
creſcendi ad portionem Caroli vacantem [illegible]
bent ij, qui eodem iure cum eo vocati erant [illegible]
ſe Nicolaus, tū quia teſtator ſubſtituendo Carolo [illegible]
lū ſubſtituit Cæſarem, & Frāciſcum pro vna parte [illegible]
pro alia d.Io.Baptiſtam, qui viuo teſtatore deceſſit [illegible]
ſic quoad perſonam ſuā ſubſtitutio effecta eſt caduca [illegible]
& conſequēter pars eius debuiſſet accreſcere [illegible]
Franciſco, & Cęſari ſimul vocatis, quàm Nicolao [illegible]
vocato, nec ſimul ſubſtituto, & ſic totaliter [illegible]
& quamuis illa ſubſtitutio effectum nō fuerit ſo[illegible]
quia eius conditio non fuit purificata, tamē ex ea p[illegible]
teſt colligi mēs teſtatoris, ad quos voluerit poſt mor
tem Caroli eius portionem p ius accreſcendi [illegible]
24 re, & peruenire; † Nam præſumpta mens teſtatoris
quæ multum operatur in iure accreſcendi etiam con
tra regulas iuris, vt in l. quidā teſtamento, & ibi [illegible]
Imol Alex. Aret.& alij ff.de vulgar.& pupill.l. qui[illegible]
plures, & ibi Bart.eod. titu.colligitur ex verbis diſpo[illegible]
tis in teſtamento non autem ex ijs, quæ non ſunt [illegible]
ſpoſita in teſtamento, quia ex ijs, quæ extra teſta[illegible]
tū ſunt, non poteſt colligi coniecturata mens de[illegible]
cti, vt in l.quidā cum filiū, & ibi Bal.& Imol.ff.de h[illegible]
inſti. Bal.in l.vnica in fin.C.de his, qui ant. aper. ta[illegible]
ſic declarat l.nā hoc iure.ff.de vulgar.& pupill.& glo.
in l.tale pactum.§.qui prouocauit.ff.de pact. Socin.[illegible]
hæredes mei.§.cum ita ff.ad Trebell.& in conſil.[illegible]
3.vol.in 4.col.Deci.in cōſil.369.& in cōſil.[illegible] Imol.
in l.illa inſtitutio ff.de hæredib.inſt.Curt.in conſil.[illegible]
Deci.etiam in conſil.201.& 89.& in conſil.[illegible]
nult.colum.& in conſil.377.Paul. de Caſtr.in l.[illegible]
cia ff.de ſeruit.vrban.prędior.cum ſimil.ergo quod
hoc, vt portio Caroli accreſcat, & quibus accreſcat
colligetur ex pręſumpta mente teſtatoris diſponentis
ſuper illa portione in caſu mortis ipſius Caroli, & c[illegible]
ſequenter illa ſolùm dicetur accreſcere Franciſco, &
Cęſari vocatis, & aliàs nominatis, & non Nicolao, q[illegible]
ad illam nullo modo fuit vocatus. ¶ Tertio princi-
paliter videtur, ꝙ illa portio dicatur accreſcere om-
nibus vocatis ad hæreditatem pro rata, & proportio
nabiliter ſecundum partes, in quibus ipſi fuerunt hæ-
25 redes, quia † per ius accreſcendi pluribus acqui[illegible]
portio deficiens pro rata ſuarum portionum, [illegible]
tem ęqualiter, glo. & doct. in l. j. C. quando no[illegible]
tent.par.Pau.de Caſtr.in l.cum ex filio.§.fi.ff.de [illegible]
26 & pupill.quod ſuadetur, quia † ius accreſcendi [illegible]
dam ſubſtitutio, Bal.in l.teſtamento.C.de [illegible]
tio, & mæuio.§.iulianus ff. de lega. 2. per ſubſtitu-
nem autem acquiritur pluribus ſecundum ratas, in
quibus fuerūt principaliter vocati l.ſi pater in princ.
ff.de vulgar.& pupill. l. liberis eod titu. Bart. in l. qui
cū plures, Aret.& alij in l.lucius ff.eod, titulo, ſed Fran
ciſcus, & Cęſar in totum fuerunt vocati tam ex inſti-
tutione, quàm ex ſubſtitutione facta dom. Ioanni Ba
ptiſtę ad ſemiſſem, hoc eſt ad ſex vncias, ad quatuor
videlicet iure inſtitutionis, & ad duas ex ſubſtitutio-
ne prædicta, Nicolaus verò tanquam filius Caroli
ex ſubſtitutione facta Ioan. Baptiſtę in effectu fuit vo-
catus ad duas vncias, & cōſequēter illi ad tres pa[illegible]
ca

quatuor, Nicolaus verò ad vnam, quia Franciſcus,
& Cæſar ſuccedunt in ſex vncijs, & Nicolaus in dua-
bus, ergo per ius accreſcendi debent admitti ad por-
tionem Caroli pro ſuis ratis, & partibus, & conſequẽ
ter portio Caroli capiat quatuor vncias totius
illarũ habebũt Franciſcus, & Cæſar, vnam ve
quartam Nicolaus habebit per ius accreſcen
tertia declaratio corroborari poteſt, quia Frã
& Cæſar nepotes cenſeri debẽt magis dilecti,
quo ad hanc portionem Caroli, quàm ſit ipſe
Nicolaus, quia & ſi ſint omnes pares in gradu, & ęquè
teſtatori, † tñ Franciſcus, & Cæſar ſunt ma-
gis dilecti, quia magis honorati, & prius honorati, &
nomine proprio, Nicolaus verò noĩe appellatiuo, &
ſecundo, & in minori parte, arg. tex. not. in l. cũ ita.
commiſſo. ff. de leg. 2. auth. hoc amplius C. de
fideicom. l. publicis. §. j. ff. de cond. & dem. Ale. in cõſ.
vol. in 2. col. ¶ Vel fortè melius, & ęquius di-
ci poteſt, ꝙ hæc portio Caroli accreſcat pro dimidia
Franciſco, & Cæſari, & pro alia dimidia ipſi Nicolao,
& ſic tantũ habeat de dicta portione ſolus Nicolaus,
quantum ambo Franciſcus, & Cæſar: quæ opinio, &
declaratio magis conuenit menti teſtatoris, ꝗ̃
28 quælibet alia, de qua ſupra: † Nam, vt dictum fuit,
mens teſtatoris multum in materia iuris accreſcendi
operatur, & facit, ꝙ quandoque coniunctus per ius ac
creſcendi præferatur ſubſtituto, qui ex expreſſa volũ-
tate venit, in d. l. quidam teſtamento, & habetur in
d. l. qui cum tres, & vbiq; Bar. Imo. & alij communi
ter, quamuis regulariter ſubſtitutus coniuncto præfe-
rendus, l. ſi duo ff. de bon. poſſ. ſecundum tab. au-
then. amplius. C. de fideicõ. Et ſic declarando ſer-
uatur æqualitas inter perſonas pariter æquales ipſi te-
ſtatori, nam quilibet admittetur pariter, & pro vi
rili ad ſucceſſionem aui, de qua immediatè agitur,
cum nullus ex ſuis filijs ſuperſtes fuerit, & ideò
æquum, vt æqualiter admittantur, videlicet Nico-
laus ad vnam tertiam ſiue trientem totius hæredita-
tis, & Franciſcus ad alium trientem, ac Cæſar ſimili-
ter ad alium trientem, & ſemper in dubio, vt dixi ſu-
pra, ſuadenda eſt interpretatio, vt æqualitas ſeruetur in-
ter liberos iuribus ſupra allegatis. Præterea hoc etiã
colligitur ex mente ipſius teſtatoria, qui ſubſtituẽdo
Ioa. Baptiſtæ voluit Franciſcum, & Cæſarem admittẽ-
di fore ad dimidiam portionis, & ad aliã filios Ca-
roli, ergo idem dicendum eſt quoad partẽ, in qua fuit
ſubſtitutus Carolus, vt per ius accreſcẽdi ſimiliter ſint
accreſcendi, quia vna pars declarat aliã iuribus vulgari
Nicolaus ad hæc dicitur diſiunctus à Frãciſco, &
Cæſare, ipſi vero inter ſe ſunt coniuncti re, & verbis,
quia vocati ſub vna, & eadem oratione, & ad vnam
eandemq; partem hæreditatis, & inter ſe dicuntur fa-
cere partem per concurſum, iuxta quæ habentur per
Bar. in l. re coniuncti per illum tex. & in l. coniuncti. ff.
de leg. 3. Nicolaus autem vocatus fuit in alia, oratio
ne, in alia, & diuerſa parte, & conſequenter dr̃ peni
tus diſiunctus d. l. re coniuncti cum ibi no. ergo per ius
accreſcendi ad partem dicti Caroli debet dici voca-
tus pro dimidia, & pro alia dimidia ipſi Franciſcus, &
Cæſar, quia ipſi ambo ratione coniunctionis habent
29 vt ꝓbatur in l. ſi pater filio, & ibi Bar. ff. de vulg.
& pupil. & arg. l. qui cũ plures eo. tit. ¶ Præterea † ius
accreſcendi tranſit ad eos, ad quos tranſeunt portio-
nes ſubſtitutionis l. cum ex filio in fi. ff. de vulg. &
pupil. ſed Nicolaus pro dimidia, & Frãciſcus, & Cæ-
ſar pro alia dimidia erant vocati iure ſubſtitutionis
ad partem Ioa. Baptiſtæ, ergo & ad eos debet tranſire
ius accreſcendi pro ratis, quibus erant vocati ex ſub-
ſtitutione, & ſic cõiuncti ad dimidiam, & diſiuncti ad
aliam dimidiã; Quod ſuadetur, qa teſtator ſubſtituen-

do Carolo pro parte dimidia voluit Franciſcum, &
Cæſarem admitti debere, ergo cũ ius accreſcẽdi dica
tur quædam ſubſtitutio, vt dictum eſt, item reguletur
à ſubſtitutione facta, vt in d. l. cum ex filio in fi. ſequi-
tur, ꝙ per ius accreſcendi in plus ad partẽ Caroli non
poſſint admitti, quàm ſit dimidia illius portionis: hẽt
enim hæc interpretatio & præſumptam mentem, &
per eam magis ꝯſeruatur æqualitas inter liberos eiuſ-
dem gradus, & conſequenter magis æqua eſt, tollitq;
inuidiam, & diſcordiã, quæ poſſet oriri inter ipſos ne
potes teſtatoris pariter dilectos: immò ſi ratione ma-
ioris dilectionis plus alicui eſſet conferendum, profe
ctò plus deberet conferri ipſis Franciſco, & Cæſari, ꝗ
abſque dubio magis honorati, & dilecti à teſtatore
fuerunt, cum ipſi fuerint hæredes inſtituti, & duobus
diuerſis ſubſtituti, videlicet Io. Baptiſtæ, & etiam Ca-
rolo, Nicolaus autem ſolùm fuit ſemel vni exhæredi
bus ſubſtitutus, videlicet do. Ioa. Baptiſtæ. Quare ego
hanc vltimam opinionem, & declarationem tanquã
æquiorem, & maiorem continentem ęqualitatem,
magisque menti teſtatoris conuenientem ſequor, &
ita concludendum eſſe arbitror. ¶ Et ſequendo illã,
ſuper eſt reſpondere alijs opinionibus, & declaratio-
nibus ſupra factis: circa primam nõ inſiſto, nec repro-
bare eam intendo, quia totaliter eſt fauorabilis ipſis
Franciſco, & Cęſari: Sed venio ad ſecundam fundatã
in coniecturis, videlicet, ꝙ Nicolaus ex illis verbis, &
ſi decederet ſine liberis, dicatur ſolus vocatus ad por-
tionem ſuis patris, propterea quia illa verba conditio
nalia diſponunt ex pluribus, de quibus ſupra, cui re-
30 ſpondetur, † ꝙ doct. magis communiter in locis, ſu-
pra alleg. concludunt etiam inter liberos, & deſcendẽ
tes huiuſmodi verba conditionalia non diſponere, vt
declarat, & ſequitur Alexã. pater veritatis in d. l. ex fa-
cto. §. ex facto tractatum. ff. ad trebe. Guid. Pap. in q. 39.
& etiam in effectu idem voluit Soz. in d. l. cum auus:
& quamuis ipſe dicat, ꝙ tenentes contrarium hoc di
xerunt in caſibus, in quibus concurrerent plures con
iecturę aptę ad hoc inferendum, non tamen propter
hoc receſſit à communi ſententia, & ipſe ibi in pen.
col. reprobat coniecturã illam Petr. de Anch. in d. con
ſi. 70. ſiue 73. incipien. contra Philippum; Inſpici enim
poſſunt rationes, & dicta ſua ibi, & habetur per eun-
dem in conſi. 104. in 3. vol. Illam etiam coniecturam,
quãdo dictum eſſet, & ſi deceſſerit ſine liberis maſcu-
lis &c. reprobant ſatis bonis rationibus domini apo-
ſtilantes in d. q. Guid. Papę 184. Et quod non referat,
an ſit dictum ſimpliciter ſine filijs vel ſine filijs maſcu
lis, eſt de mente Decij in conſil. 291. viſis &c. Alexa. in
conſi. 186. viſo titulo 2. lib. Soz. in conſi. 62. & in conſ.
69. viſo teſtamento, & in conſi. 104. in 3. volu. & Curt.
in conſi. 42. quia inquit &c. Alex. in conſi. 117. in quin-
ta colum. in 3. libr. Pręterea non obſtantibus quam-
pluribus ſimilibus coniecturis, quę allegabãtur, Soz.
conſuluit, ꝙ illa verba, ſi deceſſerit ſine liberis, non di
cuntur importare diſpoſitionem, vt filij poſiti in con-
ditione dicantur vocati, ſed ꝙ procedat id, quod vo-
luit glo. in d. l. Lucius, vt per Soz. in d. conſi. 117. in 6. 7.
& ſequen. colum. Et pro pręd ictis optimè facit ratio,
qua bis vtitur Sozin. in d. conſi. 117. in 6. & 8. colum.
Nam cum teſtator, quando voluit aliquos, & etiam
ipſum Nicolaum ſubſtituere in pluribus gradibus
ſubſtitutionũ, quos fecit, illos expreſſerit, & per ver-
ba diſpoſitiua, non autem conditionalia vocauerit,
vt conſtat ex diſpoſitis in d. teſtamento, ideò ſi voluiſ-
ſet dictum Nicolaum eſſe vocatum, & ſubſtitutum
locum Caroli, profectò idem feciſſet, quod cum non
fecerit, cenſendum eſt illum noluiſſe vocare, & Caro
lo ſubſtituere, niſi in caſu expreſſo, ar. l. vnice. §. fin au-
tẽ ad deficientis. C. de caduc. tollen. c. ad audientiã cũ

gl.de decimis,cum alijs quottis alleg.per Soc.& vt ēt ſupradixi circā finē primæ opinionis, cū ipſe teſtator expreſsè plures ſubſtōnes fecerit, ſeu plures ſubſtitutos dederit ipſi Carolo,nō eſt veriſimile, ꝙ tacitè voluerit ſubſtituere Nicolaum filiū Caroli ipſi Carolo, ꝗa ſi hoc voluiſſet,hoc feciſſet, & exp̄ſſiſſet,vt ꝑ Soz. in d.ꝯſi.ꝗ oīa,& alia plura ad ꝓpoſitū cōſiderat,& latius dixi ſupra.¶ Non inſiſto ēt circa tertiā opinionē ſeu declarationē ſupra traditā.ꝗa magis eſt fauorabilis ipſis Frācisco,& Cæſari,q̃ ſit quarta vltimo loco relata,quā fui ſequutꝰ,& ideo ſi iudici, aut dñis arbitris videbit dictā tertiā opinionē potuis amplecti,& ſeq,q̃ quartā,id ſuo arbitrio remitto,¶ Ex prædictis itaq; vr̄ ꝙ quoad portionē Caroli Frāciſcus,& Cæſar ſint potiores,vel ſaltem pares ipſi Nicolao, quia ex quatuor declarationibus,quę poſſunt fieri ſuper hac portione Caroli,vna tm̄ fauet Nicolao,aliæ verò tres magis fauent dictis Franciſco,& Cæſari,ergo attento maiori numero opinionū,quæ faciūt ad fauorē dictorū Franciſci,& Cæſaris,debēt præferri opiniones,& declarationes facientes ad illorū fauorē, vel ſaltē vna ex illis ſumēda,eſt reiecta opinione,& declaratione,q̃ tendit totaliter ad fauorē Nicolai,qm̄ maior pars præfertur minori,& maior pars vincit minorem,& plura vincula magis ſtringunt,quàm ſimplex,authe.itaq; C.communia de ſucceſ.c.j.de tregua,& pac.Et hæc ſufficiāt vltra ſubtiliter cogitata per clariſſimum iureconſultum do.Ioan.Baptiſtam in ſuo conſilio. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula codicillaris appoſita in teſtō,in quo poſthumꝰ ignorāter fuit p̄teritus,& alius filius hr̄s inſtituꝰ,operat̄,vt poſthumus, q rūpendo teſtm̄ ab inteſtato ſuccederet,dicat̄ grauatus reſtituere hæredi inſtituto contra Bart.in l.j.ff.de iure codicill.in 6.q.*

2 *Et ita concepta ſi non valeat,aut non valebit,vt teſtamentum,ſaltem valeat iure codicillorum, teſtamenti inualiditatem etiā ob præteritionem poſthumi futuram, aut aliter ſignificat, de qua ſaltem in genere teſtator cogitauit.*

3 *Et operatur ſuum effectum in caſu, quo teſtamentum natiuitate poſthumi rumperetur.*

4 *Teſtator fruſtratoriè verba oppoſuiſſe non cenſetur.*

5 *Clauſula codicillaris ēt per verba futuri tp̄is concepta,rupto teſtō ob poſthumū etiā ignoranter præteritum,ſi alius filius ſit hæres inſtitutus, operatur in poſthumo reſtitutionis grauamen: ſecus ſi extraneus foret inſtitutus: idem ſi teſtator poſthumo nato ſciēter ſuperuixiſſet, neq; teſtamentum mutaſſet, & num.7.*

6 *Donatio inofficioſa facta extraneo pp ſuperuenientiam filiorū reuocatur in totum, at facta filio ſolum vſq; ad legitimam.*

8 *Legitima ſolum,& non trebellianica deduci pōt à filio per clauſulā codicillarem grauato, ſecus ſi ſub conditione grauatus eſſet.*

EPITOME.

POSTHVMVS ignoranter pręteritus,q teſtm̄ rumpit pp clauſulā codicillarē ſi non valeat, aut non valebit &c.teſtō adiectā,cenſet grauatus partē ſuā,ſola legitima deducta,reſtituere hęredi inſtituto,ſi alius filius in teſtō fuerunt inſtitutus,& multò magis, ſi teſtator poſt natiuitatem poſthumi ſcienter ſuperueniens teſtamentum, prout poterat non mutauit.

CONSILIVM XII.

REQVISITVS in hac cōſultatione fui, vt ſup primo articulo tm̄ meā dicere ſētētiā velim;ſup quo do.ꝯſultor duntaxat laborauit,in deſcribēdo doctores,q† opinio
1 nē Bal.in auth.ex cau.C.de lib.præteritis ꝯ doctrina Bar.ī l.j.ff.de iure codicillo.ī 6.q.ſequuti fuerunt, quorū numerus ferè eſt infinitus, adeò q[illegible] ēter dicere poſſumus, illam eſſe cōem,& cō[illegible] ī iudicādo ſequēdā, iuxta quę habent p lo.A[illegible] & alios maximè Modernos in c.j.circa fi.de[illegible] nibus;& cōem eſſe atteſtatur do.Alex.in d.au[illegible] & in conſi.141.in 2.volu.vbi illā cōfirmat,& [illegible] ipſemet quoq; in addi.ad Bar.in d.l.j.ff.de iure codi[illegible] lo.idē facit,& rn̄det iuribus,& rationibus [illegible] ru,qui illū ſequuti fuerūt: eandēq; ſn̄iam [illegible] & magis cōem ſequitur Rom.qui pul[illegible] in ꝯſi.122.fuitq; de mēte Bar.in l.qui fi[illegible] j.& ibi Io.de Imo.Alex.& alij,vbi Bar.[illegible] rat Ale. poſt alios, ꝙ clauſula codicilla[illegible] teſtō,in quo poſthumus ignorāter fuit p[illegible] alius filius hæres inſtitutus, operet̄, ꝙ [illegible] ſit ullum præteritione poſthumi, tm̄ ipſe poſt[illegible] qui ab inteſtato ſuccederet,dicatur grauatus [illegible] re partem ſuā alteri filio hæredi inſtituto, [illegible] xit Bar.in d.l.j. Et quamuis iſte articulus ſit [illegible] ſputabilis,& in ſcholis quælibet opinio facil[illegible] ſtineri poſſet,cū hincinde ſint doctores & [illegible] numero clariſſimi,quos numerare omitto,[illegible] rioſum eſſet,& ſi quis cuperet ſcire ſequētes Bar[illegible] nionem in d.l.j.in vlt.q.videat Alex.in d.l.qui fil[illegible] & Barb.in conſi.61.in 2.vol.& Alex.& Modernos [illegible] d.auth.ex cā;item ſequentes Bar.in d.l.qui fil[illegible] fert Alex.ibi,& in d.auth.ex cā,& in cōſi.1[illegible] & in add.ad Bar.in d.l.j.Rom.in d.cōſil.122.[illegible] cumulauit do.Conſultor in prin.ſui cōſilij in [illegible] quos ſuperfluū eſſet recenſere; tm̄ in caſu occ[illegible] arbitror opinionē Bart.in d.l.qui filiabus,& ſe[illegible] eſſe veriorem,& magis cōmunem, maximè c[illegible] rentibus ijs,quæ in præſenti,cauſa adeſſe dicu[illegible]
2 infra apparebit,nam cōſidero, primo † ꝙ in te[illegible] appoſita clauſula codicillaris, quæ reſpicit [illegible] caſum,qn̄ teſtm̄ de præſenti nō valeret ob præter[illegible] nē filiorū,ſed etiam qn̄ ob præteritionē,[illegible] valeret in futurum,nam dictum fuit,& ſi non valeat, aut nō valebit, vt teſtm̄, ſaltem valeat iure codicillorum,quæ verba vel valebit ſunt ſignificationis [illegible] ctæ,vt ſignanter declarant Bar.& alij in d.l.j.[illegible] Roma.in d.cōſ.122.Alex.in d.conſi.142.argu[illegible] qui iure militari.ff.de milit. teſtamen.Et pro[illegible] his,quæ dixit Bar.in l.ſub prætextu.C.de tranſ[illegible] l.cum aquiliana.ff.eod.tit.cum no.in c.j.de co[illegible] 6.l.cum pater.§.fidei tuæ commito.ff.de lega.[illegible] enim ita in genere cogitaſſe ex appoſitione [illegible] verborū,ſi non valebit,&c.ergo per prædicta ver[illegible] neralia infertur,ꝙ ipſe teſtator ſaltē in genere co[illegible] uit de inualiditate teſtamenti, quæ poterat o[illegible] ob poſthumi præteritionē,& cōſequenter ſaltem [illegible] genere cogitauit de poſthumo,cuiꝰ natiuitate [illegible] facto propter illius præteritionem teſtamenti [illegible] & in validari poterit,arg.tex.in d.l.qui filiabus,[illegible] no.per Bar.ibi.† & vbicunq; teſtator aliquo m[illegible]
3 gitauit de poſthumo,tunc clauſula codicillar[illegible] ſita per verba præſentia, & futura operatur [illegible] ſu,quo teſtm̄ rumperetur natiuitate poſth[illegible] fatetur Bart.in d.l.j.& quamuis ipſe ibi ho[illegible] ſtinguat, an teſtator ignorauerit de poſthumo,an verò de eo cogitauerit,tm̄ dico, vt eſt ex mente Alex.in locis Allegatis,& Bal.in d.auth.ex cā,& Ro.in d.cōſi. 122.& aliorū cōiter, ꝙ vbicūq; teſtator appoſuit clauſulā codicillarem ēt per verbum futuri tp̄is,[illegible] do,ſi non valet, vel non valebit, vt teſtm̄ &c.[illegible] cēſet,teſtatorē cogitaſſe de poſthumo,ſaltē in ge[illegible] pp illa verba generalia appoſita in d. clau. apta [illegible] generalitate ꝯprehēdere nullitatē,& inualiditat[illegible] quæ nō ſolū eſſe pōt de præſenti, ſed ēt, q̄ inde [illegible] cōtingere pōt in futurū,& ꝯſequēter ex præteri[illegible] poſthu[illegible]